

Kurucu Editörler / Founding Editors

Dr. Füsün Sayek

Prof. Dr. Şükrü Hatun

Editör/ Editor

Prof. Dr. Orhan Odabaşı

Yardımcı Editör / Assistant Editor

Dr. Aylin Sena Beliner

Hakem Kurulu / Advisory Board**Acil Tıp / Emergency Medicine**

Doç. Dr. Bülent Erbil

Deri Hastalıkları / Dermatology

Prof. Dr. Ertan Yılmaz

İç Hastalıkları / Internal Medicine

Prof. Dr. Erdal Akalın

Adli Tıp / Forensic Medicine

Prof. Dr. Ümit Biçer

Dr. Durmuş Evcüman

Prof. Dr. Hamit Hancı

Prof. Dr. Aysun Balseven Odabaşı

Tıp Tarihi ve Etik / Medical History and Ethics

Prof. Dr. Berna Arda

Prof. Dr. Nüket Örnek Büken

Prof. Dr. Murat Akova

Prof. Dr. Önder Ergönül

Prof. Dr. Çetin Turgan

Prof. Dr. Serhat Ünal

Aile Hekimliği / Family Medicine

Doç. Dr. Mehmet Özen

Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon / Physical Medicine and Rehabilitation

Doç. Dr. Deniz Erdoğan

Prof. Dr. Yeşim Gökçe Kutsal

Kadın Hastalıkları ve Doğum / Gynaecology and Obstetrics

Prof. Dr. Polat Dursun

Prof. Dr. Haldun Güner

Dr. Görker Sel

Beslenme ve Diyetetik / Nutrition and Dietetics

Prof. Dr. Gülden Pekcan

Doç. Dr. Hülya Yardımcı

Genel Cerrahi / Surgery

Prof. Dr. Osman Abbasoğlu

Prof. Dr. Semih Baskan

Dr. Naki Bulut

Prof. Dr. İskender Sayek

Prof. Dr. Cem Terzi

Kulak Burun Boğaz Hastalıkları / Otorhinolaryngology

Prof. Dr. Orhan Yılmaz

Çocuk Cerrahisi / Paediatric Surgery

Prof. Dr. Onur Özen

Nöroloji / Neurology

Prof. Dr. Özden Şener

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları/ Paediatrics

Prof. Dr. Ufuk Beyazova

Dr. Ali Süha Çalikoğlu

Prof. Dr. Zela Ekinci

Prof. Dr. Şükrü Hatun

Prof. Dr. Nural Kiper

Prof. Dr. Serdar Kula

Prof. Dr. Figen Şahin

Dr. Emrah Şeyhoğlu

Prof. Dr. S. Songül Yalçın

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz Yıldız

Dr. Adnan Yüce

Genel Pratisyenlik / General Practice

Dr. Binnaz Başaran

Dr. Remzi Karşı

Dr. Alfert Sağdıç

Dr. Mustafa Sülkü

Dr. Hakan Şen

Dr. Fatih Şua Tapar

Ortopedi ve Travmatoloji/ Orthopaedics

Prof. Dr. Sinan Adıyaman

Prof. Dr. Muharrem Yazıcı

Psikiyatri / Psychiatry

Prof. Dr. Berna Uluğ

Prof. Dr. Aylin Uluşahin

Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları/ Paediatric Psychiatry

Prof. Dr. Bahar Gökler

Doç. Dr. Dilşat Foto Özdemir

Halk Sağlığı / Public Health Medicine

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu

Prof. Dr. Dilek Aslan

Doç. Dr. Özen Aşut

Prof. Dr. Deniz Çalışkan

Prof. Dr. Muzaffer Eskiocak

Prof. Dr. Sibel Sakarya

Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış

Prof. Dr. Özlem Sankaya

Tıbbi Farmakoloji / Medical Pharmacology

Prof. Dr. Alper İskit

Tıp Bilişimi / Medical Informatic

Doç. Dr. Arif Onan

Tıp Eğitimi / Medical Education

Prof. Dr. Melih Elçin

Tıp Hukuku / Medical Law

Av. Mustafa Güler

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Owner and Responsible Editor

Prof. Dr. Rasime Şebnem Korur

Hazırlık ve Tasarım / Preparation and Design

Dr. Vahdet Mesut Ayan

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi Türk Tabipleri Birliği tarafından birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hekimlerin sürekli eğitimi için iki ayda bir yayımlanmaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is published bimonthly by the Turkish Medical Association for the continuing education of the physicians working at the primary health care services.

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, TÜBİTAK Türk Tıp Dizini ve Türkiye Atf Dizini içinde yer almaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is indexed by TUBITAK Turkish Medical Database and Citation Index of Turkey.

Yayın İdare Merkezi ve İletişim Adresi

Türk Tabipleri Birliği Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi
GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 Kat: 4, 06570 Maltepe/Ankara

Tel: 0 (312) 231 31 79 (pbx) | Faks: 0 (312) 231 19 52 - 53
<http://www.ttb.org.tr/STED/> | sted@ttb.org.tr

Basım Yeri: Printcenter Sultan Selim Mah. Libadiye Sok. No:3 4. Levent 34416 İstanbul

Tel: 0 (212) 371 03 00

Baskı Tarihi: Nisan 2021

Araştırma / Research

- Meme Kanseri Hastalarının Ailesel Öykü Varlığı ile Kanser Tanısı Alma Evresi Arasındaki İlişki
Relationship Between Presence of Familial History of Breast Cancer Patients and Stage of Cancer Diagnosis
Nermin Eroğlu, İlknur Özkan 152
- Hemşirelik Öğrencilerinin Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimine Yönelik Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi
Determination of Nursing Students Attitude and Behavior For Care-Oriented Nursing-Patient Interaction
Gözde Özsezer, Sibel Karaca Sivrikaya, Merve Ataç 160
- Hemşirelik Öğrencilerinde Covid-19 Korkusu İle Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Arasındaki İlişki
The Relationship Between Fear Of Covid-19 And Attitude Towards Nursing Profession Among Nursing Students
Enes Çalışkan, Maral Kargın, Filiz Ersöğütü 170
- Annelerin Çocuklarına D Vitamini Vermelerini Etkileyen Etmenlerin Belirlenmesi
Determination of Factors That Affect Mothers Giving Vitamin D Supplements to Their Children
Ayla Açıkgöz, Ayşe Gülay Şahan 181
- Gençlerin Genital Hijyen Tutumlarını Etkileyen Faktörler
Factors Affecting Young People's Genital Hygiene Attitudes
Hülya Türkmen, Emine Nur Karagüzel 190
- Sağlık Eğitimi Alan Üniversiteli Kadın Öğrencilerde Kişiler Arası Şiddetin Sağlık Üzerine Etkisi
Effect Of Interpersonal Violence On Female University Students Who Receive Health Education In Turkey
Onur Soylu, Fadime Kaya 200

Derleme / Review Article

- İskemik İnmelerde Risk Faktörlerinin Yönetiminde Kılavuz Karşılaştırması
Comparison of Guidelines in Risk Factor Management of Ischemic Stroke
Oğuzhan Fırat, Merve Karakuş, Ethem Murat Arsava, Mehmet Akif Topçuoğlu, Kutay Demirkan 211
- Emzirme Danışmanlığında Hemşirenin Rolü
Role Of Nursing In Lactatin Consultancy
Öznur Tiryaki, Sevin Altınkaynak 218

Kapak Fotoğrafi: Kamile Kurt'un "Krom Madeninde Gün Batımı" adlı eseri. TTBB-Sted 2018 Fotoğraf yarışması arşivinden

Merhaba,

Türkiye'de işyerleri gözetildiğinde yıldırı (mobbing) en sıklıkla sağlık alanında gözleniyor. İkinci sıklıkla yıldırı olayları eğitim kurumlarında ardından üniversitelerde görülüyor. Sonrasında silahlı kuvvetler ve emniyet kurumları geliyor. Bu kurumlarda çalışanların uğradıkları yıldırı sonrasında sağlıkları bozuluyor hatta intiharlar yaşıyor.

Bir işyerinde, bir kişi ya da bir grup tarafından hedef seçilen bir kişi ya da gruba karşı yıldırı uygulanabiliyor. Yıldırıyı yapan "zorba" maruz kalan "kurban" çoğunlukla sessiz kalıp izleyen "seyirciler" arasında yaşıyor.

Yıldırı yöneticiler tarafından çalışanlara uygulanabileceği gibi çalışanların arasında da gerçekleşebiliyor. Kasıtlı yapılıyor. Zorba, kurbanı, pasifize etme ve işten uzaklaştırma amacıyla yıldırı uyguluyor.

Tekrarlanmayan, sistematik yapılmayan kabalık, nezaketsizlik, düzeysizlik gibi eylemler yıldırı olarak tanımlanmıyor. Ancak özellikle bir kişiyi seçerek sistematik olarak kaba davranılıyorsa yıldırı olarak değerlendirmek gerekli.

Sonuçlanan disiplin suçlarına verilen cezalar, yasal zorunluluğu olan; tayin ve geçici görevlendirmeler, işe son verilmesi yıldırı olarak tanımlanmıyor. Ancak örneğin geçici görevlendirmelerin keyfiyetle yapılması, birilerinin cezalandırılması amacıyla yapılması ise yıldırı olarak tanımlanıyor.

Zorbanın çeşitli nedenlerle, haftada en az bir kez ve en az altı ay süreyle, sistemli ve tekrarlanan, insan onuru ile bağdaşmayan, eylem, işlem ve ihmallerle yapılan ve mağdurun ekonomik, psikolojik, fiziksel ve sosyal statüsünde olumsuzluklar oluşturan olayların bütünü yıldırı – bezdiri (mobbing) olarak tanımlanıyor.

Zorba, kurbanı yıldırı uygularken, olaylara tanık olan seyircilerin sessiz kalması zorbayı cesaretlendiriyor. Yaygınlaştırması ve yeni kurbanlar seçmesi için uygun ortam yaratıyor. Zorba, kurbanını yıldırı hedefine ulaştığında, mağduriyetini sonlandırmak için işten ayrıldığında, tayinini isteyip ya da emekli olduğunda yeni kurbanlar seçmekte sistematik zorbalığına devam etmektedir.

Hakkını arayan kurban çoğu kez bir üst yöneticiye başvurduğunda ya beklediği ilgiyi göremiyor ya da kendisi haksız bulunuyor. Çoğunlukla böylesi durumlarda hak arama yollarını bilemediği için ve çevresindeki çalışanlarında desteğini göremediği için mağdur ortamdan kendisini güvende

hissettiği ortama çekiyor, odasına kapanıyor, diğer çalışanlarla iletişimini kesiyor. Bir açıdan zorbanın istediği gerçekleşiyor, kurban yalnızlaşıyor.

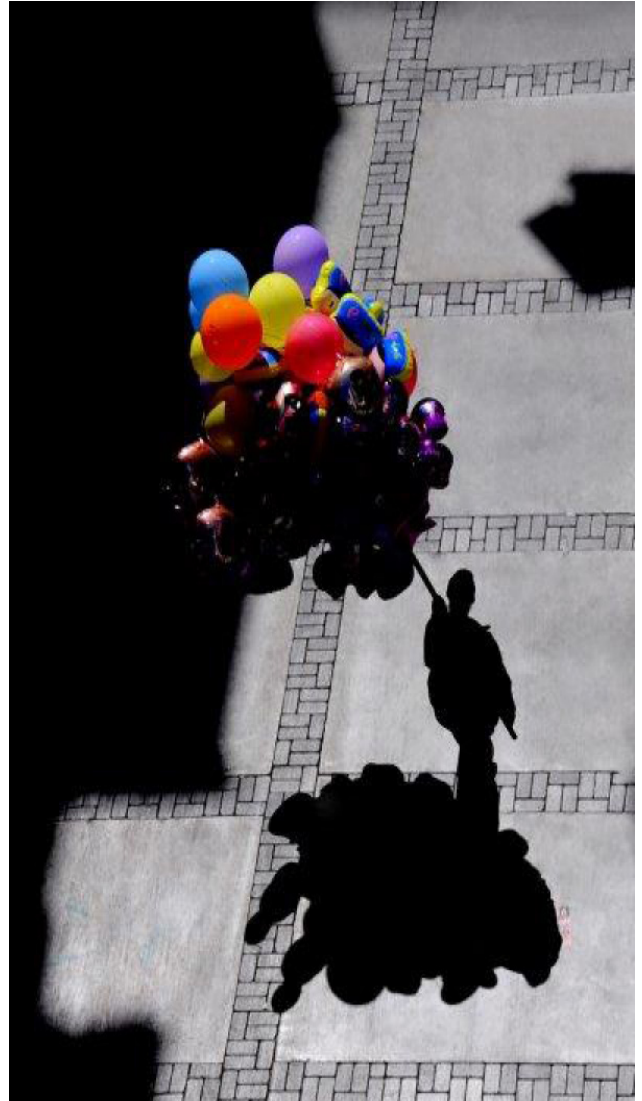
Zorba her fırsatı değerlendiriyor. Kurbanı hakkında söylentiler çıkarıyor. Çalışma motivasyonunu yitiren kurban işe geç kaldığında, hastaların şikayetleri olduğunda soruşturmalar açıyor. Disiplin süreçleri hızla işletiliyor, cezalar veriliyor.

Kurban işlerini aksatan, sorumsuz, iletişim sorunları olan, huysuz, birlikte çalışılması zor olan biri olarak damgalanıyor.

Kurban ya da seyirci olabilirsiniz. Önce farkında olalım yaşananın adını koyalım.

Tanrıyı doğru koyduğumuzda sağaltım ve esenlendirme için ilk adımı atacağız.

Bilimsel ve dostça kalın.

Kapak Fotoğrafi: Kamile Kurt'un "Baloncu" adlı eseri. TTB-Sted 2018 Fotoğraf yarışması arşivinden.